

# KUTSESTANDARD

## Puidupingioperaator, tase 3

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Puidupingioperaator, tase 3	3

### A-osa KUTSEKIRJELDUS

<p><b>A.1 Töö kirjeldus</b></p> <p>Puidupingioperaator on oskustöötaja, kes töötab mööblitööstuse või puidutöötlemise ettevõtetes. Tema töö eesmärgiks on puidust või puidupõhistest materjalidest toorikute ja detailide töötlemine erinevatel üheoperatsioonilistel puidutöötlemise tööpinkidel või mitmeoperatsioonilistel puidutöötlemisseadmetel. Ta tunneb töös kasutatavate tööpinkide ja seadmete ehitust ning tööpõhimõtteid, kasutatavate puit- ja puidupõhiste materjalide omadusi ning toodete kvaliteedile kehtestatud nõudeid.</p> <p>Puidupingioperaator, tase 3 juhendab oma töös etteantud tööülesandest ja tehnilisest dokumentatsioonist ning vastutab töö kvaliteetse tulemuse eest. Keerulisemate tehnoloogiliste operatsioonide puhul võib ta vajada juhendamist.</p> <p>Puidupingioperaatori töö võib toimuda vahetustega, graafiku alusel. Töötempo võib periooditi olla kiire ja pingeline. Töökeskkond asub siseruumides ja on mürarikas ning puidutolmune. Tööohutusnõuete eiramine võib põhjustada tööõnnetuse, võimaliku püsiva tervisekahjustuse või kutsehaigestumise. Seetõttu on kohustuslik kasutada tööle vastavaid isikukaitsevahendeid ning järgida tööohutusnõudeid.</p>
<p><b>A.2 Tööosad</b></p> <p>A.2.1 Puidu ja puidupõhiste materjalide mehaaniline ja lõiketöötlemine tööpinkidel</p>
<p><b>A.3 Kutsealane ettevalmistus</b></p> <p>3. taseme puidupingioperaatorina töötavad inimesed, kellel on kas erialane kutseharidus või on kutseoskused omandatud praktilise töö või täienduskoolituse käigus.</p>
<p><b>A.4 Enamlevinud ametinimetused</b></p> <p>Puidupingioperaator, puidupingitööline.</p>
<p><b>A.6 Tulevikuoskused</b></p> <p>Tulevikuvaates on järjest enam vaja tehnilist mõtlemist ja tootmisprotsessist kui tervikust arusaamist. Olulised on tehnilised oskused, mis võimaldavad osaleda tööprotsesside digitaliseerimises ehk töötada arvutiga juhivate seadmetega.</p>

### B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

<p><b>B.1 Kutse struktuur</b></p> <p>Kutse koosneb üldoskustest ja kohustuslikust kompetentsist. Kutse taotlemisel on nõutav nende mõlema tõendamine.</p>
<p><b>B.2 Puidupingioperaator, tase 3 üldoskused</b></p> <p>Tegevusnäitajad:</p>

1. Tunneb erinevate materjalide liike ja töötlemise viise.
2. Kasutab tööeesmärkide saavutamiseks valdkonnaspetsiifilisi teadmisi (nt tööpinkide konstruktsioonid ja nende tehnoloogilised võimalused, löikeriistad ja lihvmaterjalid, tehnilise joonestamise alused) ja oskusi.
3. Valmistab tooteid, mis vastavad etteantud tehnilisele dokumentatsioonile, pidades kinni tähtaegadest ja tehnoloogiast tulenevast marsruudist.
4. Saab aru tootmisprotsessist tervikuna, mõistab enda rolli ja vastutust selles.
5. Järgib töökeskkonna, töötervishoiu- ja -ohutusnõudeid ja kasutab isikukaitsevahendeid ning ohutuid ja ergonoomilisi töövõtteid.
6. Järgib tuleohutus-, keskkonnaohutus- ja jäätmekäitlusnõudeid.
7. Õnnetusjuhtumi või ohuolukorra puhul tegutseb vastavalt ettenähtud korrale.
8. Tööd tehes analüüsib enda tegevusi ja töös ette tulnud probleeme. Vajadusel korrigeerib oma tegevusi või teeb ettepanekuid töö parendamiseks. On võimeline suhtuma mõistvalt kriitikasse, suudab sellest järeltõu teha ja õppida.
9. On täpne, kasutab oma aega efektiivselt, töötab süsteemselt ja organiseeritult ning järgib etteantud juhiseid ja protseduure.
10. Osaleb meeskonnatöös, jagab teistega kogu vajalikku ja kasulikku informatsiooni ning tegutseb parima ühise tulemuse saavutamise nimel.
11. Kasutab võimalusi enesearendamiseks ja oma oskuste täiendamiseks.
12. Kasutab infotehnoloogilisi vahendeid algtasemel kasutaja tasemel (Lisa 1).

### B.3 Kompetentsid

#### B.3.1 Puidu ja puidupõhiste materjalide mehaaniline ja lõiketöötlemine puidutöötlemise tööpinkidel

**EKR tase 3**

Tegevusnäitajad:

1. Tutvub tööülesande täitmiseks vajaliku tehnilise dokumentatsiooniga ning veendub, et see on selge ja arusaadav. Vajadusel täpsustab tööülesande sisu.
2. Korraldab etteantud tööülesandest lähtuvalt oma vahetu töökoha pidades silmas töödeldavate toorikute mõõtusi, kogust ja kvaliteeti ning optimaalset materjalikasutust, samuti töötlemise keerukust ja tööpingi võimalusi.
3. Organiseerib töökohta tehnilisele dokumentatsioonile vastavad toorikud ja detailide ladustamiseks vajaliku transportvahendi (kaubaalus, käru jm). Kontrollib üle töötlemiseks vajalike abimaterjalide (liim, servakant, spoon jm) olemasolu ja nende vastavuse tehnilise dokumentatsiooni nõuetele. Kontrollib üle šabloonide ja rakiste korrasoleku.
4. Kontrollib tööpingi tööorgani (lõikeinstrument, lihvmaterjalid jm), mõõte- ja kaitseseadmete ning jäätmearastuse süsteemi korrasolekut ja vastavust tehnilisele dokumentatsioonile.
5. Seadistab tööpingi lähtudes etteantud tööülesandest ja tehnilisest dokumentatsioonist ning kasutades šabloone, rakiseid ja mõõteseadmeid.
6. Valmistab tööpingil mehaanilise töötlemise käigus (koostab spoonisärki, pressib, servapealistab jm) või lõiketöötlemise teel (saeb, hõõveldab, puurib, freesib, treib, lihvivib jm) toorikuid ja detaile rakendades ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid.
7. Kontrollib pisteliselt töö käigus detaili vastavust tehnilises dokumentatsioonis antud mõõtudele ja kvaliteedinõuetele kasutades selleks mõõtevahendeid, kalibreid, etalondetaile jm.
8. Ladustab detailid neid vigastamata, ohutult ja silmas pidades järgnevat tehnoloogias ettenähtud operatsiooni. Vajadusel puhastab detailid enne ladustamist.

## C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

### C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile

1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	16-17112022-1.1/4k
2. Kutsestandardi koostajad	Margus Kirotar, Kitman Thulema AS Marek Küünarpuu, Arens AS Arvi Lokk, Eesti Maaülikool Eneli Org, Eesti Mööblitootjate Liit Rene Serg, Haapsalu Uksetehas AS
3. Kutsestandardi kinnitaja	Metsanduse Kutsenõukogu

4. Kutsenõukogu otsuse number	28
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	17.11.2022
6. Kutsestandard kehtib kuni	16.11.2027
7. Kutsestandardi versiooni number	4
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	7523 Puidutöötuspinkide seadistajad ja operaatorid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	3
<b>C.2 Kutsenimetus võõrkeeles</b>	
Inglise keeles	Machine operator, EstQF Level 3
Vene keeles	Оператор деревообрабатывающего станка
<b>C.3 Lisad</b>	
Lisa 1 <a href="#">Digipädevuste enesehindamise skaala</a>	
Lisa 2 <a href="#">Kutsestandardis kasutatud mõisted</a>	